

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

کد درس: ۱۹

نام درس: مدیریت حریق

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با اصول و روش‌های پیشگیری و مدیریت کنترل حریق.

رئوس مطالب: (۳۳ ساعت نظری)

۱. اهمیت مبارزه با حریق
۲. ماهیت حریق
۳. علل و عوامل بروز و گسترش حریق
۴. انتقال و انتشار حریق
۵. تقسیم بندی مکانها از نظر بار حریق
۶. شناسایی خطرات و پتانسیل‌های حریق و کانون‌های آن
۷. درجه بندی خطرات مواد آتش گیر
۸. روشهای عمومی اطفای حریق
۹. مواد خاموش کننده
۱۰. تجهیزات اطفای حریق
۱۱. سیستم‌های کشف و اعلام حریق
۱۲. روشهای دستی اطفای حریق
۱۳. تجهیزات فردی حفاظت در مقابل حریق
۱۴. روشهای ثابت و خودکار اطفای حریق
۱۵. معرفی خصوصیات شبکه های ثابت اطفای حریق و تفاوت و ویژگی های آنها برای کاربرد مطلوب
۱۶. برنامه ایمنی حریق
۱۷. ساختار مدیریت ایمنی حریق
۱۸. ساختار مراکز ایمنی حریق و مدیریت و وظایف آن
۱۹. اقدامات در شرایط بحران
۲۰. آشنایی با سازمانهای آتش نشانی و خدمات ایمنی
۲۱. آشنایی با سازمانهای بین المللی و فراملیتی مرتبط با حریق
۲۲. الزامات، آئین نامه ها و استانداردهای ایمنی حریق
۲۳. معیارهای امنیت افراد و اموال در ساختمان‌ها
۲۴. اصول طراحی ایمن ساختمان‌ها در مقابل حریق
۲۵. ارزیابی ریسک حریق
۲۶. طرح پیشگیری و مقابله با حریق در یک محیط صنعتی
۲۷. آموزش ایمنی حریق
۲۸. گزارش نویسی و تحلیل حوادث مرتبط با حریق
۲۹. مطالعات موردی حریق و انفجار

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: مدیریت حریق	کد درس: ۱۴۸۰۰۴
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست
گروه آموزشی: مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست	پیش نیاز: -
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری شنبه ۱۲-۱۰	مدرسین (مسئول درس مشخص شود): دکتر زهرا رضوانی
☐ طراحی اولیه	☒ بازنگری
هدف کلی دوره:	
فراگیری جنبه های نظری حریق و کنترل آن	
اهداف اختصاصی دوره:	
از دانشجویان انتظار می رود در پایان این دوره :	
✓ اهمیت مقابله با حریق و ماهیت حریق را بدانند.	
✓ با علل و عوامل بروز و گسترش حریق آشنا شود.	
✓ با تجهیزات کشف و اعلان حریق آشنا شود.	
✓ با چیدمان و ملاحظات لازم در نصب تجهیزات کشف و اعلان حریق آشنا شود.	
✓ با طبقه بندی انواع حریق و روش اطفاء آنها آشنا باشد.	
✓ با انواع تجهیزات اطفاء حریق آشنا شود.	
✓ با اصول و مبانی کنترل حریق در ساختمانها آشنا شود.	
✓ با مفاهیم تخلیه ایمن در ساختمان آشنا شود.	
✓ با بعضی روش های ارزیابی ریسک حریق آشنا شده باشد.	
✓ با روش های ثابت و خودکار اطفای حریق در ساختمانها آشنا شود.	
✓ با ساختار مراکز ایمنی حریق، مدیریت و وظایف آن آشنا شود.	
✓ با اقدامات در شرایط بحرانی آشنا شود.	
✓ سازمان های ملی و بین المللی مرتبط با حریق را بدانند.	
✓ با انواع تجهیزات حفاظت فردی در مقابل حریق آشنا شود.	
✓ الزامات، آیین نامه ها و استانداردهای ایمنی حریق را بدانند.	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

جلسه	رئوس مطالب
اول	تصمیم گیری در مورد مطالب با اهمیت بالا و قابل ارایه برای دانشجویان در جلسات بعد به دلیل تعدد مطالب اهمیت مقابله با حریق و ماهیت حریق
دوم	علل و عوامل بروز و گسترش حریق
سوم	تجهیزات کشف و اعلان حریق ارایه ترجمه
چهارم	چیدمان و ملاحظات لازم در نصب تجهیزات کشف و اعلان حریق ارایه ترجمه
پنجم	طبقه بندی انواع حریق و روش اطفاء آنها ارایه ترجمه ارایه مطالب جمع آوری شده از منابع مختلف، و حداقل review اسپرینکلرها، مزایا و معایب، موارد کاربرد الزامی، موارد پیشنهادی مطابق استاندارد ایران، انگلیس یا اروپا و آمریکا (NFPA) همه منابع مورد استفاده باید ذکر شود. کار تیمی متشکل از دو نفر است.
ششم	انواع تجهیزات اطفاء حریق ارایه ترجمه
هفتم	اصول و مبانی کنترل حریق در ساختمانها ارایه ترجمه
هشتم	مفاهیم تخلیه ایمن در ساختمان

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

ارایه ترجمه	
ارزیابی ریسک حریق	نهم
ارایه ترجمه	
روش های ثابت و خودکار اطفای حریق در ساختمانها	
ارایه ترجمه	
ملاحظات لازم برای مخازن تامین آب ساختمان ها برای اطفای حریق	دهم
همه منابع مورد استفاده باید ذکر شود.	
کار تیمی متشکل از دو نفر است.	
ادامه روش های ثابت و خودکار اطفای حریق در ساختمانها	یازدهم
ارایه ترجمه	
ساختار مراکز ایمنی حریق، مدیریت و وظایف آن	دوازدهم
ارایه ترجمه	
اقدامات در شرایط بحرانی	سیزدهم
ارایه ترجمه	
سازمان های ملی و بین المللی مرتبط با حریق	چهاردهم
انواع تجهیزات حفاظت فردی در مقابل حریق	پانزدهم
آزمون	شانزدهم
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): سخنرانی، بحث کلاسی، کار گروهی، کار تحقیقاتی	
وسایل آموزشی: کامپیوتر، power point، ویدیو پرژکتور، فیلم های آموزشی	
وظایف و تکالیف دانشجوی:	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

مشارکت فعال، انجام تکالیف و ارائه بموقع آنها، انجام کارهای عملی به صورت صحیح و کامل با توجه به اجرای کلاس معکوس در اکثر جلسات حضور در جلسات الزامی است و گرنه نمره مربوط به آن مبحث حذف می گردد. دانشجویان مجاز به عدم شرکت در فقط یک جلسه بدون احتساب کسر نمره می باشند. دانشجویان مجاز به استفاده از موبایل در جلسات مگر با مجوز استاد به دلیل الزام استفاده نمی باشند. دانشجویان مطالب مربوط به کلاس معکوس را در فایلی آماده و قبل از کلاس به desktop کامپیوتر کلاس منتقل می نمایند. در پایان هر جلسه قبل از ترک کلاس هر دانشجو یک سؤال مربوط به مطالب ارائه شده طرح می کند.
روش های ارزیابی دانشجو (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): انجام تکالیف ذکر شده ۵۰٪، امتحان پایان ترم ۵۰٪
منابع اصلی درس: منابع فارسی ۱- گلمحمدی رستم. مهندسی حریق. فن آوران. آخرین ویرایش. ۲- دیانی، محمود. ایمن سازی ساختمان در برابر حریق، آخرین ویرایش ۳- زرین قلم، بختیاری، سعید. اصول ایمنی حریق در ساختمانها. آخرین ویرایش ۴- ستاره، کوهپایی. ارزیابی ریسک حریق. آخرین ویرایش ۵- لاهیجانیان و همکاران. پیشگیری از حریق. آخرین ویرایش انگلیسی ۶. NFPA, National fire codes, National Fire Protection Association, Last edition. ۷. John D. Dehaon. Kirks Fire Investigation. Last edition. ۸. Horrocks A.R and D. Price, Fire Retardant Material, Last edition. ۹. BAR. Group L.T.P. Management and engineering of fire safety and loss prevention, Last edition.